

Elevstemmen i den digitale skulen

*Bliv i dine vaner,
så sørger tiden for den lille sceneforandring,
der gør dig til original.*

J. Paludan

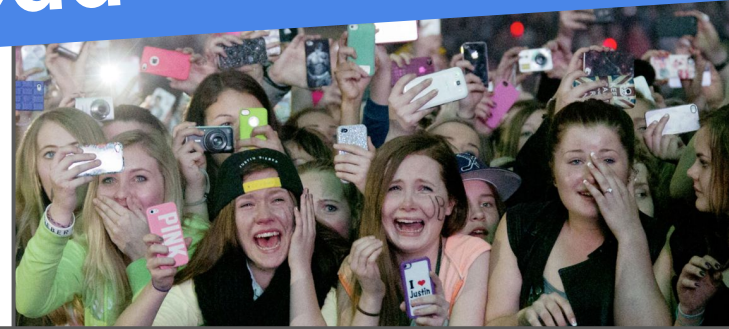

Digital innvandrar

Digitalt innfødd

Telenor *LIGAEN*

MIND

THE DIGITAL

GAP

Eg er
ingenting
er som meg

- Helge Torvund -

FRÅ OVERORDNA DEL AV LÆREPLANVERKET:

Demokrati og medvirkning

Skolen skal være et sted der barn og unge opplever demokrati i praksis. Elevene skal erfare at de blir lyttet til i skolehverdagen, at de har reell innflytelse, og at de kan påvirke det som angår dem. De skal få erfaring med og praktisere ulike former for demokratisk deltakelse og medvirkning, både i det daglige arbeidet i fagene og gjennom for eksempel elevråd og andre rådsorganer.

... er elevene i like stor grad som voksne i stand til å tenke over sin egen tenkning og korrigere den gjennom refleksjon. Hva barn tenker om sin egen læring og tenkning, har betydning for deres læring.

Thomas Nordahl, 2010: *Eleven som aktør*

...the last thing a society needs is what Socrates feared: young people thinking they know the truth before they ever begin the arduous practice of searching for it.

Maryanne Wolf, 2018: *Reader, come home. The Reading Brain in a Digital World.*

Tenketid nr. 1:

SMART MEAL - Helge Torvund på Facebook:

Ein les jo gjerne situasjonane kring seg, og ein kan nok både forstå desse nokonlunde rett, og av og til mistolke ein god del. Dette opplevde eg på ein kjent fiskerestaurant på austkysten, nord i England:

Gamlefar har teke på seg spanderbuksa og invitert søner og døtrer med sine ektemakar, sambuarar eller kjærastar på god middag. Dei er alle benka kring same bordet og stemninga er ei blanding av munter, avslappa - og avmålt, under bestillinga av mat og drikke. Straks dette er over, og ein kunne tenkje seg at ein familiær samtale med felles oppdateringar og laust snakk over springande tema, var neste fase, så tek samtlege av dei inviterte opp sine smarttelefonar og gir all si merksemd til dei små skjermene.

Og eg meiner SAMTLEGE, og eg meiner ALL merksemd.

Gamlefar, som ikkje er så gammal, ser bortkomen og einsam og litt forundra ut. Eg såg aldri noko som grensa til forarging, den kjensla var det nok eg som kjende på på hans vegne. Han verka bare som om han ikkje heilt visste kvar han skulle halda hendene og kor han skulle kikka, for han ville jo ikkje skape dårleg stemning ved å verke som han meinte at nokon kanskje muligens burde snakka litt med han. Han ser trist og aleine ut.

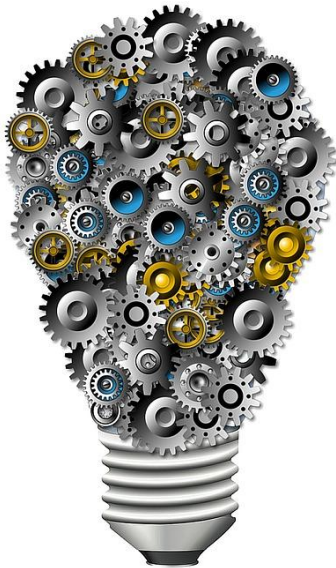
Når hovudretten, og når desserten kom på bordet, var det fleire av dei inviterte som viste si begeistring for måltidet, og det gjorde dei ved å ta foto av maten med telefonen sin, og sende til sine vennar, folk som ikkje var der i rommet. Men så vidt eg kunne få med meg, eg åt jo sjølv og snakka med selskapet mitt, så eg kan ha gått glipp av noko, så var det ingen som sa til gamlefar at dei sette pris på maten, at det såg godt ut, eller noko i den duren. Til slutt såg eg at han òg fann fram ein smarttelefon av litt eldre årgang, og sendte ei melding, før han la den ned i lomma att.

Eg lurte litt på kva det stod i den meldinga.

Eg rista av meg nokre dystre tankar om utviklinga innan elementær sosial kommunikasjon, og gjekk attende til å gleda meg over den gode maten og den fine personen eg hadde med meg.

Kompetansar for framtida

Kreativitet og innovasjon

Medskapning og demokrati

Kommunikasjon og kritisk tenking

Digitalt elevråd - elevsuperbrukar

Lærarar klarer å kombinera fagleg kunnskap med nye digitale løysingar.

Undervisninga har blitt meir praktisk og variert etter at me starta med Chromebook.

Munnlege tilbakemeldingar, f.eks. gjennom Screencastify, er det elevane lærar mest av.

Digitale hjelpemidler fører til at elevane konsentrerer seg dårlegare.

Eg er redd for å bli filma når eg er saman med andre dersom eg gjer noko dumt.

Eg skriv det eg meiner på sosiale medium.

1. Teknisk opplæring

2. Lær av...

3. Drøfting

4. Gjennomgang og blikk mot framtida

Teknisk opplæring

Redigeringsprogram, eks Pixlr
IntoWords - malar og måtar
TV2-skole - bruk av

Praksisfortellinger

Eksempel: Screencastify.
Korleis kan dette brukast lurt i ulike fag?
Kva erfaringer har de med S så lang?
Utfordre ein til neste møte?

Drøfting/dialog

Mange som bruker private kontoar; kva er hensikten med dette?
Kva slags spel spelar de? Kor mykje tid bruker folk på det. Spelar jenter?
Kva er hot på Youtube?

Blikk mot framtida

Er det innspel/forslag til foredrag som Svein og Rune skal ha (Eigersundkonferansen og NTNU). For eksempel: Kva yrker trur du vil kome i framtida som ikkje finst nå? Kva trur du vil overraske dei som sit i salen mest om din/ungdoms digitale kvardag?

Teknisk opplæring

Retteprogram og IntoWords; malar og måtar

Praksisfortellinger

Digitale prøver; eksempel

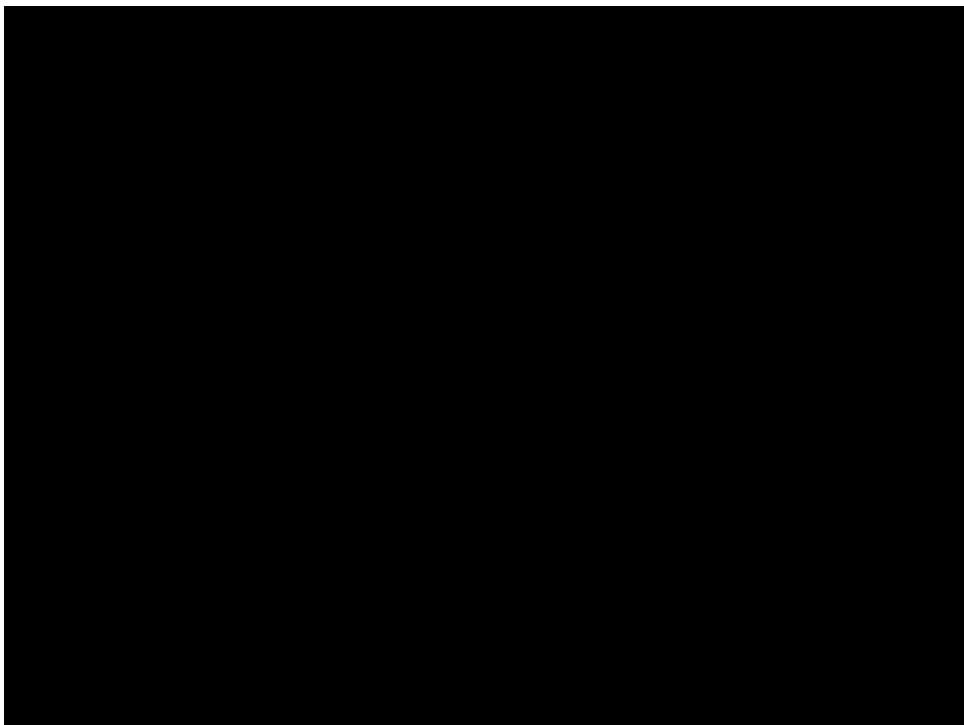
Drøfting/dialog

Digitale prøver; ulemper og fordelar

Bruk av Chromebook før skuletid og i friminutta

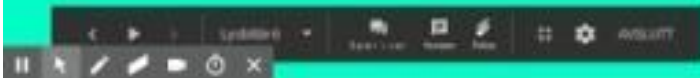
Blikk mot framtida

Retteprogram og IntoWords. Korleis bruka dei best i skriveopplæringa?

$$100 + 30 = 130$$

$$26 * 5 = \underline{130}$$

Tenketid nr. 2:

Agnes Lovise Matre i Haugesund avis 29.6.18; Når ungdommen stilner (utdrag)

De siste årene har det blitt stillere i klasserommet. Der taket tidligere lettet i livlige politiske diskusjoner, er det nå urovekkende stille. (...)

(2011) Elevene engasjerte seg og sa ifra slik en gjør i et demokrati, og de turte å si høyt hvor de sto. Demokratiets framtid, tenkte jeg stolt. Fremdeles har tiendeklassingene kunnskapen, men de deler den helst bare med meg på tomannshånd. Noen ganger har jeg lurt på om terroristen fikk det som han ville. Kneblet han ungdommene våre? Kneblet han den frie tanken i oss alle?

– Hva er det som gjør at dere ikke diskuterer mer? spurte jeg elevene den siste samfunnsfagstimen før ferien.

– Sosiale medier, sa en av dem. – Vi får høre det der, etterpå.

Ivareta rettane til
barn, jfr.
Barnekonvensjonen.

Utvikla reelle
demokratiske
prosessar.

Bruka deira erfaring,
synspunkt og meiningar
til god skuleutvikling.

Myndiggjera og visa barna tillit, og såleis visa at
me har tru på deira potensial.

Gje elevane betre sjølvtillit.

Få eit betre grunnlag for
at skuleleiinga skal ta
betre avgjersler.

Betra tilbodet elevane får i skulen.

Endring (Transformation)

Redefinering (Redefinition)

Teknologien brukes for å lage nye oppgaver og løsninger som var utenkelig uten.

R

Modifisering (Modification)

Teknologien brukes for merkelig redesign eller endring av oppgaver og løsninger

M

Ekstrautstyr (Enhancement)

Forsterkning (Augmentation)

Teknologien brukes som erstatning for andre verktøy, men med forbedret funksjonalitet

A

Erstatning (Substitution)

Teknologien brukes som erstatning for annet utstyr, uten forbedret funksjonalitet

S

Kva sa eg?

Det har stor verdi å høyra på elevane er vel det eg har sagt mest om. Det handlar om at me som skule gjev rom for at elevstemmen vert viktig i utviklinga av skulen. Og eg har forsøkt å visa eit eksempel på kor det både er naturleg og nyttig for å utvikla skulen i den digitale kvardagen. **Elevsuperbrukaren**, eller det **digitale elevrådet**, er kanskje ikkje ei grensesprengande nyskaping, men det er i alle fall ein plass der elevstemmen kjem fram - noko som har eigenverdi. Minst like viktig er at det gjev innspel, tips og idear for korleis me kan bruka digitale hjelpemidler til meir og betre læring. Om me òg kan skapa gagns menneske på vegen er det vel bare å spretta champagnen?

Nesten heilt til slutt minner eg om Thomas Nordahl: "...elevane er individ som tenker, vil og handler - og de sitter på kunnskap som er verdifull."

JAN
KJÆRSTAD
JEG
ER
BRØDRENE
WALKER

Aschehoug

Svein Høyland, rektor, Hellvik skole, Eigersund

svehoy1@eigskole.no

Instruks for elevsuperbrukar finn de på: eigersundskolen.no

